

UNDER DANNEBROG

ORGAN FOR
SØVÆRN OG SØFART

1

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for søværnet og søfarten ved at samle danske mænd til fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem mænd, der har gjort tjeneste eller er tjenstgørende i søværnet.

Marineforeningens æresformand

Hans Kongelige Højhed
Prins Henrik

Marineforeningens hovedbestyrelse

Landsformand:

Kommandørkaptajn Kai Hertz
Ramsvej 44, Ramløse
3200 Helsingør
Tlf. 03 - 11 21 97

Landsnæstformand:

Distriktschef Torben Jensen
Søndervangsvej 22, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 63 51

Landssekretær:

Ekspeditionssekretær Richard Borg
Strandboulevarden 3, 2100 København Ø
Tlf. 01 - 26 93 51

Landskasserer:

Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå
Tlf. 03 - 24 77 76

Distrikt I (Storkøbenhavn):

Postbud Flemming Petersen
Strandengen 34, 1, 4000 Roskilde
Tlf. 03 - 35 92 73

Distrikt II (Nordsjælland):

Cykelhandler Ferd. Andreasen
Hansensvej 12, 3400 Hillerød
Tlf. 03 - 26 52 82

Distrikt III (Vestsjælland):

Overmekaniker Niels Bruus Sørensen
Æblehaven 21, 4220 Korsør
Tlf. 03 - 57 24 49

Distrikt IV (Sydsjælland):

El-montør Bent Hollænder
Hørvænget 42, 4690 Haslev
Tlf. 03 - 69 19 72

Distrikt V (Bornholm):

Forvalter Frode Bidstrup
Rosenvvej 13, 2., 3700 Rønne
Tlf. 03 - 95 28 98

Distrikt VI (Lolland-Falster):

Forretningsfører Eli Semberg
Frodesvej 6, 4900 Nakskov
Tlf. 03 - 92 03 15

Distrikt VII (Fyn):

Ingeniør Erik Fylling
Vestergade 19, 5000 Odense
Tlf. 09 - 12 14 60

Distrikt VIII (Sydøstjylland):

Fabrikant Mogens Burcharth
Pile Allé 17, 6000 Kolding
Tlf. 05 - 56 82 02

Distrikt IX (Sydvestjylland):

Fabrikant J. Heiberg-Mortensen
Holstebrovej 36, 6900 Skjern
Tlf. 07 - 35 06 44

Distrikt X (Midtjylland):

Arkitekt Jørgen Brøgger
Ndr. Strandvej 90, 8400 Ebeltøft
Tlf. 06 - 34 22 21

Distrikt XI (Nordvestjylland):

Fiskeeksportør Lars P. Kruse
Birkevænget 3, 7730 Hanstholm

Distrikt XII (Nordjylland):

Sejlmagemester Joe Jørgensen
Anchersvej 7, 9990 Skagen
Tlf. 08 - 44 14 51

Distrikt XIII (Oversøisk):

Bagermester Albert Echwald
Viborgevej 237, 8450 Hammel

Skytteudvalgsformand

Frisørmester J. Rosenfeldt Christensen
Sofielundsvej 1 B, 2600 Glostrup
Tlf. 02 - 96 05 64 og 96 27 70

Marineforeningens hovedkontor

Adresse:

Marineforeningen, Østergade 8
1100 København K. Tlf. 01 - 15 28 86

Kontortid:

Mandag, onsdag og fredag kl. 10 - 13

Postkonto:

Nr. 2 00 16 08

Under Dannebrog

Redaktion:

Kaj Lund, Bolbrovej 80
2960 Rungsted Kyst. Tlf. 02 - 86 37 51

Trykning:

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Algade 1 C
4300 Holbæk. Tlf. 03 - 43 20 48

Forsiden:

30. december: Kamp mod ubønhørlig overisning.
Dagen efter sank »Smålandshavet«. Foto: Kaj Lund.

Nytårshilsen fra Chefen for Søværnet

Ved årsskiftet 1978-79 sender jeg en varm hilsen og tak til Danmarks Marineforening for den indsats, foreningen ved sit daglige virke udøver som samlingspunkt for maritime interesser og med formålet: at værne om Søværnets traditioner samt styrke dets muligheder for at betjene det samfund, der har skabt det.

Igen ved dette årsskifte har jeg fundet det påkrævet at henlede alles opmærksomhed på de umiskendelige magttilkendegivelser, som fra Warszawapagtens side er demonstreret i årets løb.

Særligt iøjnefaldende er den stadige forstærkning af Warszawapagt-flåderne, herunder forøgelsen inden for amfibiekrigsførelsens materiel. Det er klart, at specialfartøjer til amfibiekrigsførelse og hermed planlægningen bag deres konstruktion vanskeligt kan dække sig under defensive forklaringer; snarere må de tages som tegn på en offensiv tænkning og betragtes som potentiel, der øger de aggressive muligheder, blandt andet overfor et land som Danmark.

Historisk set har det åbne hav altid budt på mulighe-

der for magtudfoldelse, og international retsorden i og over det våde element er fortsat et flydende begreb.

Der er derfor særlig grund til at følge udviklingen i det verdensomspændende maritime miljø med stor opmærksomhed, og her har Danmark med Grønland og Færøerne særlige muligheder og forpligtelser.

Jeg skal ikke hermed male et unødvendigt dystert billede af en udenrigspolitisk udvikling, som den ses med Søværnets øjne. Alle realistiske bestræbelser på at skabe international afspænding må støttes.

Jeg skal derimod pege på Flåden som et af de mest umiddelbare midler til erkendelse af ændringer – positive såvel som negative – i det strategiske billede og til ved sin tilstedeværelse at markere og hævde nationens interesser.

Må jeg til slut takke alle Marineforeningens afdelinger for indsatsen i 1978 og ønske dem et godt nytår, i håb om en fortsat medvirken til at skabe interesse og forståelse for det maritime forsvars betydning for vort land.

S. Thostrup

Nytårshilsen fra Marineforeningens landsformand

Ved et årsskifte er det normalt at se tilbage på begivenheder og erfaringer i året, der svandt, og på den baggrund søge at opstille målsætninger, forventninger og ønsker for det kommende år.

I 1978 passeredes 65-året for stiftelsen af Marineforeningen på landsbasis den 30. april 1913, ligesom adskillige afdelinger i årets løb har kunnet fejre deres 65-års dag. Årene har ikke udsuget vor forenings livskraft. Trods mange brydninger i samfundet og fritidsbeslaglæggende aktiviteter er det glædeligt at konstatere, at Marineforeningens idé stadig kan appellere til mange tidligere orlogsgaster og i det forløbne år atter har kunnet bevirke en støt tilgang af nye – og heldigvis mange yngre – medlemmer.

Vi kan dog ikke se tilbage over året uden at mindes de mange kammerater, som her ved årsskiftet ikke er blandt os mere, men som har været med til at viderføre vor forening.

Udadtil har Marineforeningen – ofte i glædeligt samarbejde med lokale myndigheder, institutioner og enkeltpersoner – givet sig til kende ved arrangementer i forbindelse med skibsadoptioner og flådebesøg – af egne

som af fremmede orlogsskibe – ved udstillingsvirksomheder og deltagelse i mindehøjtideligheder m.v. Et glædeligt træk har også været det stadigt voksende samarbejde med øvrige værnforeninger og med vore broderforeninger i nabolandene.

Det må ønskes, at en fortsættelse og udbygning af den eksterne virksomhed sammen med det interne foreningsliv baseret på kammeratskab, sammenhold og fordragelighed vil være retningsslinierne for fremtidens virke i Marineforeningen!

Ved årsskiftet bringes en varm tak til alle – herunder Søværnet og dets institutioner samt enkeltpersoner, der har virket for og støttet Marineforeningens arbejde.

En særlig tak til vor høje æresformand for interesse og bevågenhed i det forløbne år.

For 1979 sendes de bedste ønsker til alle vore venner i indland og udland, og fra hovedbestyrelsen bringes hilsen til alle Marineforeningens medlemmer og deres familie med en tak for indsatsen i 1978 og ønsket om et godt 1979.

GUD BEVARE DRONNINGEN.

Kai Hertz

Ved landsformandens 70 års fødselsdag den 21. december fik han af Torben Jensen overrakt hovedbestyrelsens gave, et stort sølvfad.

Fødselaren sammen med sin hustru, fru Gerda Hertz, og (til højre) kommandørkaptajn Gurli Hvidø, chef for KMK. Fotos: Kurt Nielsen.

Fra hovedbestyrelsen

Fredrik Taube fylder 70

Formanden for Marineforeningens svenske broderorganisation, »Flottans Män«, kommandør Fredrik Taube, fylder 70 år den 21. marts 1979. Det er oplyst, at Fredrik Taube ved foreningens førstkommende årsmøde vil trække sig tilbage fra formandskabet i »Flottans Män«.

Danmarks Marineforening gratulerer vort svenske æresmedlem og takker på det hjerteligste for mange års kammeratligt samarbejde.

Hovedbestyrelsesmøde

Der afholdes hovedbestyrelsesmøde lørdag 31. marts. Afdelingerne mindes om, at resultaterne af distriktsvalgene skal være hovedkontoret i hænde i god tid inden denne dato.

Sendemandsmødet 1979

Dette års sendemandsmøde vil som bekendt blive afholdt i Randers i week-end'en 19. - 20. maj. Nærmere herom i næste nummer af »Under Dannebrog«. Der erindres om, at forslag, som ønskes behandlet i henhold til dagsordenen, skal være hovedbestyrelsen i hænde senest 30. marts, således at de kan indgå i dagsordenen, der udarbejdes ved hovedbestyrelsesmødet.

Jubilarstævne 1979

Datoen for dette års jubilarstævne er fastsat til søndag 26. august - nærmere herom i »Under Dannebrog« nr. 3/1979.

Næste nummer af Under Dannebrog

Beretninger fra afdelingerne, artikler og billedmateriale til bladets nr. 2/1979, skal være redaktionen i hænde senest 15. marts.

Æresformanden besøger hovedkontoret

Torsdag 14. december 1978 havde vi på Marineforeningens hovedkontor den glæde, at vor æresformand, Hans Kongelige Højed Prins Henrik, aflagde os et uofficielt besøg.

Ved inspektionsrunden sammen med Kai Hertz kunne æresformanden straks genkende fregatten »Fyen«.

Æresformanden diskuterer dansk fadøl kontra fransk rødvin med (fra venstre) Torben Jensen, Kurt Flatau og Richard Borg. Fotos: Kaj Lund.

Marineforeningens æresformand ved hovedkontorets æresvæg.

Eva Bang byder kransekage med Prinsen betakker sig (med et blik til Torben) og en replik om den slanke linie.

Fra afdelingerne

BOGENSE

Distriktsrepræsentant E. D. Fylling har fået at vide, at samværet er tilfredsstillende i afdelingen, der nu har 43 medlemmer. Man har haft besøg af Svendborg afdeling ved en sammenkomst i den nye Marina.

BORNHOLM

Fra Aage Bjerregaard er kommet brev med oplysning om livlig efterårs-aktivitet med arrangementer flere gange om måneden. Den 14. oktober holdtes damekeglespil, hvor Inger Bjerregaard og Connie Johansen blev vindere. Den 21. november viste kaptajn Fritz Petersen lysbilleder og holdt foredrag om den berømte rejse, som m/s »Bornholm« foretog til Tristan da Cunha med returnering af de evakuerede øboere, der havde fået hjemvé.

Det årlige gavebankospil, hvis formål er at skaffe penge til børnenes juletræs-fest tredie-juledag fandt sted på »Industrien« og havde rekord-deltagelse på 230. – Der blev et stort overskud. I øvrigt har der en gang om måneden været afholdt en kammeratskabsaften.

EBELTOFT

Som hovedregel plejer vi her i »Under Dannebrog« at springe over de mange detaljerede menuer, som optræder i rapporterne. En undtagelse gør vi i forbindelse med omtale af en kammeratskabsaften den 28. september, hvor der havde været lejlighed til at se løjtnant K. K. Jensens lysbilleder fra Grønland og Basses film fra søminørernes arbejde i Koraldybet. Bagefter blev der serveret fisk, som tre af medlemmerne egenhændigt havde pirket.

Programmet ved kammeratskabsaftenen den 26. oktober blev leveret af formanden for Århus afdeling, Erik Thomasen, der fortalte om den politiløse tid. Den 30. november samledes man om fremvisning af en film, Kruse Mogensen havde optaget i Tjekkosllovakiet, og årets sidste kammeratskabsaften den 19. december bød traditionsmæssigt på det store bankospil.

»Kabysrygtet« siger i øvrigt velkommen til ni nye medlemmer og fortæller blandt andet, at afdelingen den 11. november afholdt en efterårsfest sammen med våbenbrødre-foreningen. Ved denne lejlighed fik den tidligere formand, Aage Andersen, overrakt Marineforeningens Hæderstegn. Bladet, der redigeres af Kruse Mogensen, kan oplyse, at marinestuen i den senere tid har modtaget mange rare gaver, blandt andet nogle uniformer, en redningskrans og et skibsbillede, som glarmester Chr. Rose har indrammet uden vederlag.

I novembernummerets leder skriver afdelingens formand, Jørgen Brøgger, blandt andet: »En respons hos foreningens medlemmer for de tilbud, som fremsættes,

er en forudsætning for, at enhver foreningsbestyrelse kan bevare interessen. Vi i afdelingens bestyrelse står i den lykkelige situation, at vi gennem det sidste halve år har fået en fantastisk opbakning, som det vist er få foreningsbestyrelser forundt. – Det luner at tænke tilbage på den støtte, vore arrangementer har fået«.

FANØ

Afdelingen fortsætter sin udvikling, skriver sekretær Arne Aarøe. Inden for det sidste år har man modtaget et antal værdifulde effekter til dekoration af marinestuen. Det drejer sig blandt andet om en skibsklokke med navnet »Nordkap« indgraveret, en marinehuggert med messingskæfte, et sladrekompass, en telegrafnøgle og et skibsur samt huebånd fra marinen.

På generalforsamlingen i sæsonens begyndelse udtrådte på grund af tidnød Laurits Petersen og K. V. Knudsen af bestyrelsen, og i stedet valgtes suppleanten Niels Lund Hansen samt Jens Rasmussen. Erik Winkler nyvalgtes som suppleant.

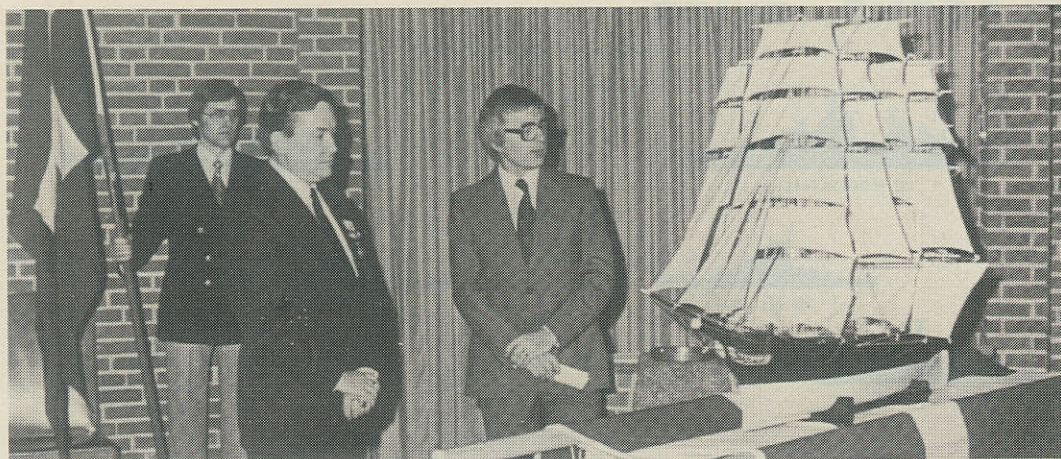
Den 25. november afholdtes en efterårsfest med damer på Krogården, og en tilsvarende forårsfest er planlagt til 10. marts 1979. Den ordinære generalforsamling er fastlagt til den 20. januar.

Ved afdelingens fester samles man i marinestuen til mobilisering og iklædning i uniform, flaget sættes under det traditionelle ceremoniel. Til traditionen hører også, at der læses op af den gamle »Andagtsbog for Flåden« fra 1897, nemlig »Bøn til Brug for dem, der har fået Landlov«. Skafning med efterfølgende dans sker i kroens sal, hvor maden serveres af marinegaster i hvid uniform.

Det sidste nummer af sømandskoneforeningens blad »Konkylien« oplyser, at Fanø-afdeling af foreningen var inviteret med til Marineforeningens årsfest den 25. november og her optrådte med deres revy, der høstede stort bifald. Det skyldtes ikke mindst, at der til den specielle lejlighed var lavet to numre specielt for Marineforeningen.

FREDERICIA

Afdelingen selv er som sædvanlig tavs, men vi har hørt fra Mogens Burcharth, Kolding, som fortæller, at han sammen med sin kone var inviteret til 60 års jubilæet i slutningen af november. Det var en dejlig aften på »Peder Åge Gården«, hvor et af bestyrelsesmedlemmerne, Peter Jepsen, var vært. Festen forløb i god stemning og med en fin forplejning, hvortil foreningen havde givet et stort tilskud.

Kirkeskibsindvielse i Østervangskirken. Fra venstre flagbærer Ib Ketler Iversen, formand Torben Jensen og Christian Glyrskov, formand for Glostrup menighedsråd.

Med brevet fulgte et avisclip fra Fredericia Dagblad for 28. november. Til avisen fortæller formand Steen Jerner, at afdelingens virke er helt og holdent af selskabelig og kammeratlig art. Medlemmerne mødes til fiske-ture på Bæltet eller til aftensammenkomster og taler blandt andet om minder fra tiden til orlogs. Savnet af en marinestue føles stærkt, ikke mindst fordi man har en stor samling af maritime effekter, som kunne anvendes til udsmykning.

60 års jubilæet blev i øvrigt markeret ved kransened-lægning ved monumentet for søhelten Niels Buhl og nedlægning af blomster ved gravene for afdelingens tidligere formænd.

FREDERIKSBERG

November-nummeret af »Skum for boven« byder velkommen til 26 nye medlemmer og røber også, at skytte-lavet nu har 12 geværer og 40 aktive deltagere. Der trænes en gang om ugen i Ryparken. Desuden havde man den 1. september konkurrenceskydning og ubåds-skydning.

Foruden kammeratskabsaftenerne i marinestuen på Fabrikvej har der været et par særlige arrangementer. Den 16. september gik turen i bus til Dragør, hvor der blev aflagt besøg på Kongelundsfortet. Den vagthavende viste rundt og fortalte fortets historie. Om eftermiddagen kørte man videre til Dragør havn, hvor sejlklubben kunne fremvise sin 330.000 kroners nyerhvervelse, det gamle »Fyrskib XII«, der var ankommet samme dag under stor festivitas, blandt andet med deltagelse af Kvindelige Marineres Musikkorps. Efter en rundvisning på fyrskibet gik turen videre til Kastrupfortet, og man sluttede af i marinestuen.

Sammen med Roskilde afdeling arrangeredes den 28. september en udflugt til Middelgrundsfortet, hvis mo-

torbåd leverede transporten. Deltagerne fik fortalt fortets historie og besigtigede radaranlæg, raketudstyr og kasematter. Dybt, dybt nede i hovedforbindelsesgan-gen ventede et veldækket bord, og bagefter var offi-cersmessen åben indtil afsejlingen ved midnatstide.

Venskabsforeningen Flottans Män i Kristiansstad havde 5 års jubilæum i slutningen af september, og her deltog fire repræsentanter i festlighederne.

GENTOFTE

Af et cirkulære i september sammen med sæsonens mødeplan fremgår, at man udover kammeratskabsaftener med filmforevisning har haft en pakkefest den 4. oktober og en julefest den 7. december. Filmafte-ner er desuden på programmet 18. januar og 22. marts. Generalforsamlingen afholdes 6. februar, og til sæso-nens sidste sammenkomst den 19. april er damerne invi-teret med.

GLOSTRUP

Der kom brev fra Torben Jensen, som fortalte, at afde-lingen søndag den 11. november for tredje gang kunne overdrage et kirkeskib til menigheden i Glostrup. Skibet blev denne gang skænket til den nye rundkirke, Øster-vangskirken, som var fyldt til sidste plads. Heraf var Marineforeningen repræsenteret med ca. 100 deltagere med Kvindelige Marineres Musikkorps i spidsen.

Skibsmodellen er – som de foregående to – skænket til Marineforeningen af fængselsoverbetjent Knud Alm-gren, som har lagt tre års fritidsarbejde i skuden. Den blev navngivet »Karen Regina« (efter bygmesterens datter og Dronningen), men faktisk er det en model af den berømte down easter »Young America«, søsat 1853 af William H. Webb, der dengang var den førende skibsbygger i USA. Af de ca. 150 skibe, som udgik fra

FLÅDENS SKIBE

EGENTLIGE KRIGSSKIBE

FREGATTER

F 352 PEDER SKRAM

F 353 HERLUF TROLLE

KORVETTER

F 344 BELLONA

F 347 TRITON

F 354 NIELS JUEL

F 355 OLVERT FISCHER

F 356 PETER TORDENSKIOLD

BEVOGTINGSFARTØJER

P 530 DAPHNE

P 531 DRYADEN

P 533 HAVFRUEN

P 534 NAJADEN

P 535 NYMFEN

P 536 NEPTUN

P 537 RAN

P 538 ROTA

TORPEDOBÅDE

P 510 SØLOVEN

P 511 SØRIDDEREN

P 512 SØBJØRNE

P 513 SØHESTEN

P 514 SØHUNDEN

P 515 SØULVEN

P 540 BILLE

P 541 BREDAL

P 542 HAMMER

P 543 HUITFELDT

P 544 KRIEGER

P 545 NORBY

P 546 RODSTEEN

P 547 SEHESTED

P 548 SUENSON

P 549 WILLEMØES

UNDERVANDBÅDE

S 326 DELFINEN

S 327 SPÆKHUGGEREN

S 328 TUMLEREN

S 329 SPRINGEREN

S 320 NARHVALEN

S 321 NORDKAPEREN

MINELÆGGERE

N 80 FALSTER

N 81 FYEN

N 82 MOEN

N 83 SJÆLLAND

N 42 LANGELAND

N 43 LINDORMEN

N 44 LOSSEN

MINISTRYGERE

M 571 AARØSUND

M 572 ALLSUND

M 573 EGERNSUND

M 574 GRØNSUND

M 575 GULDBORGSUND

M 576 OMØSUND

M 577 ULVSUND

M 578 VILSUND

SKIBE TIL SÆRLIGE FORMÅL

INSPEKTIONSSKIBE

F 348 HVIDBJØRNEN

F 349 VÆDDEREN

F 350 INGOLF

F 351 FYLLA

F 340 BESKYTTEREN

KONGESKIB

A 540 DANNEBROG

ORLOGSKUTTERE

Y 300 BARSØ

Y 301 DREJØ

Y 302 ROMSØ

Y 303 SAMSØ

Y 304 THURØ

Y 305 VEJRØ

Y 306 FARØ

Y 307 LÆSØ

Y 308 RØMØ

INSPEKTIONSKUTTERE

Y 384 MAAGEN

Y 385 MALLEMUKKEN

Y 386 AGDLEK

Y 387 AGPA

Y 388 TULUGAQ

BEVOGTINGSBÅDE

Y 375

BOTVED STOR

Y 376

Y 377

Y 378

BOTVED LILLE

Y 379

TANKFARTØJER

A 568 RIMFAXE

A 569 SKINFAXE

A 558 SLEIPNER

UDARBEJDET VED FJERNKENDINGSSKOLEN NOV. 1978

Afsløring af mindeplade for omkomne spanske søfolk i Godthåb. Fra venstre formand Flemming Schandorff, Prins Henrik og kontreadmiral H. E. Hansen.

hans værfter, kom »Young America« nærmest til hans ideal af en fuldblods klipper. Det var et meget stærkt bygget skib, hvis klædning var lagt på diagonale jernspanter, og 17 år gammelt satte det rekorden for lastet skib med kun 82 døgn fra San Francisco rundt Kap Horn til New York. »Young America« forsvandt sporløst i 1886.

Tilbage til Glostrup, hvis månedlige bulletin »Så til Søs« fortæller, at man ved sammenkomsten i Kahytten den 2. november havde besøg af forfatteren Carl Østen, der viste lysbilleder og fortalte om »Valkyrien«s sidste togt til England og De kanariske Øer i 1923. Den følgende kammeratskabsaften 7. december stod i julens tegn med julebingo og nissehuer.

Apropos jul, så har bladet etableret en smuk tradition, som styrker samhørighedsfølelsen (og økonomien). For 10 kr. kan man i december-nummeret af »Så til Søs« bringe en 15 ords julehilsen til venner, pårørende, bestyrelsen eller – hvorfor ikke? – til bladets redaktion. Det gav (efter vor optælling) 350 kroner udover de øvrige annonceindtægter.

Godthåbs afdelings tidligere formand, Albert Eckwald, og fru Inge ved receptionen den 30. august på Hotel Godthåb.

Skyttelavet har som sædvanlig haft et aktivt efterår med regelmæssig træning afbrudt af særlige arrangementer, der bærer titler som vildtskydning, præmieskydning og julenisse-afslutnings-skydning.

Det årlige karneval skal foregå den 10. februar i Herstedøster Forsamlingshus. Deltagerprisen er 80 kroner for mad og baltegn, men så varer det også syv timer og regnes for at være årets store begivenhed.

GODTHÅB

Afdelingens formand, Flemming Schandorff, synes, at bladets nr. 4 var alt for kortfattet med hensyn til sommerens arktiske aktiviteter. I brev af 5. december gav han derfor en uddybning og skrev blandt andet:

– »For at starte fra en ende, så deltog afdelingen i Nuuk by's (Godthåbs) 250 års jubilæum den 29. august, idet vi stod for henholdsvis arrangement med en skansevagt specielt trænet til opgaven og bestående af gaster fra flådestation Grønødal og inspektionskutterne. Skansevagten paraderede ved modtagelsen af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen ved ankomsten til Godthåb den 28. august pr. helikopter. Afdelingen stillede fanevagten.

Den 29. august var der arrangeret kransenedlægning ved byens mindeanker og afsløring af en mindeplade for to spanske søfolk, der omkom syd for Godthåb i 1976. Kransenedlægningen og afsløringen af mindepladen var arrangeret af Marineforeningen, og mindepladen skænktes af Marineforeningen (Echwald).

Hans Kongelige Højhed Prinsen, vor æresformand, foretog kransenedlægningen og afsløringen af mindepladen, der var tildækket med et spansk flag til ære for

de omkomne. Marineforeningen har i den anledning modtaget takkebrev fra den spanske ambassadør i Danmark på den spanske regerings vegne. Skansevagten afgav honnør i forbindelse med kransenedlægningen og afsløringen af mindepladen.

Den 30. august afholdtes en reception på Hotel Godthåb, hvor der var overrækkelse af æresdiplom til vort æresmedlem, fhv. landshøvding N. O. Christensen.

I forbindelse med byjubilæet uddelte afdelingen et erindringsdiplom til hele mandskabet på orlogsfartøjerne »Beskytteren«, »Agdlek« og »Mallebukken«.

Den 2. september var afdelingens medlemmer inviteret ombord på »Beskytteren«, og der blev serveret kaffe og kage efter besigtigelsen af skibet.

Den 3. september afholdt afdelingen fregatskydning i bakkerne ved Herrnhuthuset. Vejret var godt med skyfri himmel og meget mildt (næsten varmt). Skydningen forløb livligt, og efter 2½ time var fregatten sænket. Fregatkonge blev Harly Jensen med Vagn Dalsgaard som indskyder. Om aftenen var der skafning på Hotel Godthåb fra kl. 18.00. Fregatkongen blev kronet efter spisningen og udstyret med scepter, æble og slag, og selvfølgelig fregatkongemedaljen og bæltet. Der var jubilæumskrus og askebægre til gaster og indskydere.

Så holder vi i øvrigt generalforsamling søndag den 14. januar 1979 kl. 16.00 på Hotel Grønland«.

HADERSLEV

En afdeling af Marineforeningen for Haderslev og Omegn blev stiftet i 1935 og havde især under krigen stor fremgang. I 1946 indviedes i Haderslev den første marinestue i Sønderjylland, og endnu de første år efter krigen var medlemstallet over 100. Afdelingen var medvirkende til, at Haderslev by fik tildelt fadderskab for torpedobåden »Hammer«. Så fulgte en nedgangsperiode, og efterhånden gik foreningsarbejdet helt i stå.

Efter mange års stilstand og efter genoprettelsen i 1976 har afdelingen nu et medlemstal på ca. 50, fortæller John Oldvej. Som den eneste afdeling i landet er man så heldig at have en marinestue på flydende grund. Banjerne i fyrskibet »Haderslev«, der som kommunens ejendom er forøjet permanent i havnen, danner en hyggelig maritim ramme om afdelingens indendørs aktiviteter.

I 1978 lykkedes det at genoplive en tradition omkring byens adoption af et af Søværnets skibe. Navnet Hammer er velkendt i Slesvigs marinehistorie, og da det forrige adoptivbarn også bar dette navn, var det ganske naturligt, at efterfølgeren måtte blive den nye torpedobåd »Hammer«, som blev søsat i 1977.

Både Søværnet og byens styre fattede interesse for ideen, og for at skabe den bedst mulige baggrund for højtideligheden blev det besluttet, at adoptionen skulle finde sted i forbindelse med den årlige byfest i Haders-

lev i dagene fra 8. til 11. juni. Afdelingens formand, Heinrich Sørensen, og næstformanden, Nis Clausen, lagde i foråret et stort arbejde i planlægning og forberedelse af arrangementet.

Den 8. juni ankom torpedobåden »Hammer« til Haderslev, hvor Søværnets Tambourkorps musicerede på kajen. Skibets chef, kaptajnlojtnant S. Thostrup, blev budt velkommen af afdelingens formand, der i øvrigt som skibets gæst havde været om bord på rejsen fra Årøund på den smukke fjordtur til Haderslev. Derefter aflagde skibets chef visit hos garnisonskommandanten, Slesvigske fodregiment, politimester og borgmesteren. Om aftenen afholdtes om bord en reception for særligt indbudte.

Den følgende dag fandt adoptionshandlingen sted på rådhuset, hvor borgmester Carstensen, skibschefen og Marineforeningen udvekslede gaver og valgte ord. Derefter var kommunen vært for skibets besætning og indbudte ved en frokost.

Om lørdagen blev der arrangeret en udflugt for gæsterne til Dybbøl og Sønderborg Slot, og samme aften deltog skibets besætning og Marineforeningens medlemmer i den årlige borgerbespisning.

Søndag formiddag afvikledes i den smukke nærliggende Vesterskov konkurrencer i skydning og tovtækning med deltagelse fra skibets besætning, hjemmeværnene og Marineforeningen. Bagefter var der fællesspisning i det fri. Søndag eftermiddag blev torpedobåden fremvist for byens borgere, og den usædvanligt store tilstrømning afspejlede den interesse, som byens befolkning viste arrangementet.

Den 11. juni blev besøget afsluttet med en præsentationssjals til Åbenrå, og i denne sejlads deltog blandt andet afdelingens bestyrelsesmedlemmer.

HILLERØD

Formand Ferdinand Andreassen har et godt forhold til pressen. Ikke mindre end tre aviser bragte i begyndelsen af november forhåndsmeddelelse om afdelingens 50 års jubilæum den 23. november. Det er her især værd at bemærke, at afdelingen, som tæller 80 medlemmer, har haft stort set den samme bestyrelse gennem de sidste 18 år.

I øvrigt oplyser aviserne, at jubilæet blev markeret den 23. november ved en formiddags-reception i marinestuen på Slotskroen og fejret rigtigt et par dage senere med blandt andet messingsuppe serveret af Søværnets Tambourkorps og festmiddag i Gadevang Forsamlingshus. Desuden arrangeredes i ugen 20. - 25. november en maritim udstilling i Sparekassen SDS i Slotsgade.

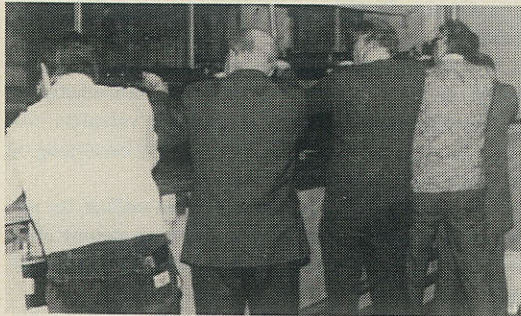
Sparekassens interne personaleblad »mellem os« afslører desuden, at regionshovedkontoret lagde lokaler til ved et godt besøgt medlemsmøde den 1. november.

hvor der blev vist film – dels om Søværnets Operative Kommando, dels om Sparekassens hr. Flad og hr. Flid. Til slut var Sparekassen vært ved et traktement.

HORSSENS

Kan vi ikke få medlemmerne i tale på anden måde, vil det måske være muligt gennem »Under Dannebrog«, skriver Hans Møller og tilføjer: »Prøv at møde frem, når vi kalder. – Du vil ikke blive skuffet«.

Hans Møllers hjertesuk har formentlig relation til et stort arrangement (en udflugt til Faxe med gratis transport), som måtte annulleres, fordi alt for få meldte sig.

Skydetræning i Horsens.

I realiteten står det dog vist ikke så sløjt til, for Møller fortæller om blandt andet skydningen, at selv om starten var svag, er der dog ved at komme gang i aktiviteten med træning hver anden lørdag formiddag på skydebanerne under godsbanegården. Desuden havde et jule-bankospil i »Kilden« samlet pæn tilslutning, og takket være gaver skænket til det kinesiske lotteri, kunne kasserer Holgersen notere et overskud.

Af praktiske aktiviteter udover skydning har bestyrelsen også planer om fiskeri. I første omgang skal arrangeres en å-fisketur i foråret, og senere vil man rigtig til havs og pilke. – Det vil der foreligge mere om ved generalforsamlingen den 26. eller 27. februar.

KOLDING

Nogle afdelinger, blandt andet Horsens – kunne måske låne et par fiduser fra Kolding, hvor der aldrig klages over manglende respons og svigtende kontakt mellem bestyrelsen og medlemmerne. Her synes at være en ganske effektiv kommunikation: Til supplement af det periodiske meddelelsesblad »Søforklaringer«, der nu redigeres af Børge Messmann, har man en »kulørt presse«, der i efterårets løb ikke mindre end syv gange er tilgået medlemmerne fra Mogens Burcharth på blåt, rødt eller grønt duplikatorpapir.

Tre af cikulerne var indbydelse til fisketure med kutteren »Marina«, blandt andet en børne- og fædre-pilketur og en barsk nytårstorske-safari. Andre bulletiner indbød til ålefest og til julestue med film for børne-

ne. En helt utraditionel nyhed (på gult papir) var indbydelse til en fælles rejse til London med besøg blandt andet på veteran-krydseren »Belfast« og klipperen »Cutty Sark« – med økonomisk tilskud fra afdelingen. En af de blå bulletiner gav forvarsel om besøg i Kolding af inspektionsskibet »Hvidbjørnen« kort før jul. I forbindelse hermed blev et bredt udsnit af skibets besætning inviteret til bespisning i den gule sal på Staldgården sammen med de medlemmer af afdelingen, som ønskede at være med. Arrangementet blev afviklet i samarbejde med byens styre.

»Søforklaringer« fortæller desuden om et andespil afholdt den 9. november og om skyttelavets livlige aktivitet. Foruden den tidligere omtalte sejltur til stævnet i Kalundborg, hvor Erik Bendixen blev holdskytte, har man haft pokalskydning på Staldgården den 23. september, og lavets formand, Henry Jensen, oplyser iøvrigt, at mødeprocenten er god under træningsskydningerne.

KONGENS LYNGBY

Det store bankospil blev afholdt den 18. november på Lottenborg, fortæller et cirkulære fra bestyrelsen. Man overdriber ikke ved at kalde det »stort« – efter listen over gevinster at dømme. Cirkulæret henleder desuden opmærksomheden på den militante sektioners arrangementer: mesterskabsskydning på Lyngby Stadion den 14. november og juleskydning den 12. december.

Hertil kommer den traditionelle julestue i Lottenborg den 14. december, hvor man blandt andet overrakte skydepræmierne – og et utraditionelt arrangement: en udflugt den 11. januar til Holmen med besøg blandt andet i Bohlendachhuset.

I et forsinket brev giver Mogens Jacobsen den supplerende oplysning, at bankospillet den 18. november havde ca. 75 deltagere. Nogle af dem kom helt fra Halmstad, blandt hvilke hr. Karlson, der overrakte afdelingen en skibsplatte.

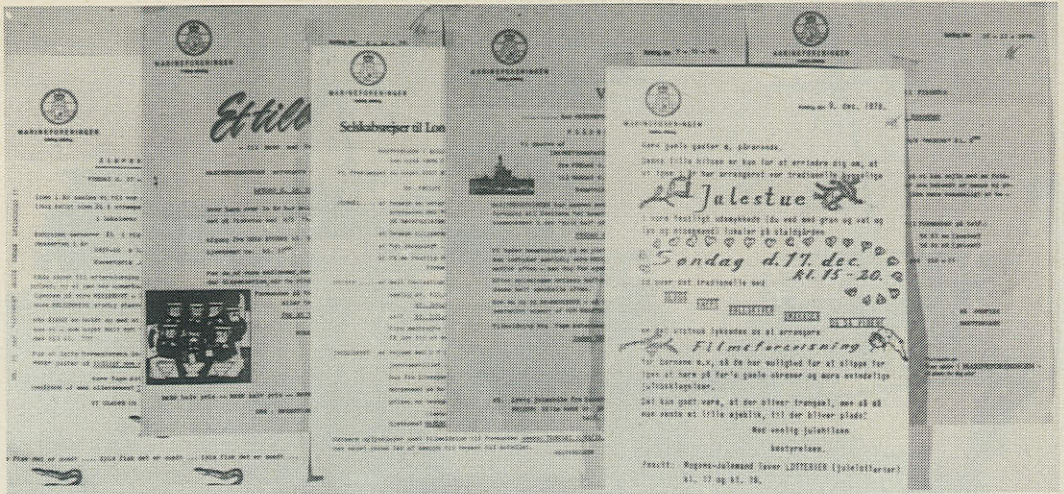
Det oplyses endvidere, at tidligere formand Jørgen Mortensen den 14. december blev udnævnt til æresmedlem.

Skyttelavet meddeler, at der holdes træningsskydning på Lyngby Stadion hver anden tirsdag.

Fra afdelingens tidligere formand, Jørgen Mortensen, er modtaget særskilt brev med disse mindeord over afdøde Christian Gjerding:

Marineforeningens Kgs. Lyngby afdeling har haft den sorg at miste et meget højt anskrevet medlem, idet Christian G. W. Gjerding afgik ved døden den 11. november 1978, i en alder af 80 år.

Christian Gjerding var oprindeligt fra Falster og blev handelsuddannet. Efter at have rejst rundt i verden og oplevet en masse nedsatte han sig som købmand i Virum, hvor han drev forretning indtil for nylig. Han var stærkt præget af sine forskellige ophold på den Interna-

Eksempler på Kolding afdelings kulørte presse.

tionale Højskole i Helsingør og vandt mange venner dér. Virum Handelsforening blev startet af Gjerding, og i 14 år var han formand for denne forening.

Da Christian havde aftjent sin værnepligt i Kystdivisionen, var det naturligt, at han blev medlem af Marineforeningen, og her fandt han sig bedst til rette, har han mange gange udtalt. Han blev da også hædret på forskellig vis: fuglekonge, kronprins ved fugleskydningen m.m. Christian havde sin egen bramfrie måde at være på, men han var godheden selv og var altid parat til at hjælpe andre mennesker i nød. Christian blev til det sidste passet af sine kone Marie, som altid gæstfrit serverede for marinerne, når de endte i hans hjem på Grønvej.

Afdelingen vil savne Christian Gjerding i tiden der kommer og vil altid mindes ham som kammeraten med det store hjerte.

Æret være hans minde!

KORSØR

December-nummeret af bladet »Kompasset« byder velkommen til syv nye medlemmer, der bringer tallet op på 332. Der er ros til arrangørerne af efterårsfesten, hvor man havde ændret programmet og sløjfet den traditionelle pakkeauktion. I stedet blev der taget entre og sørget for et godt underholdningsprogram. En anmelder af festen flyder helt over af virak: Talen for flaget var den bedste, der var blevet holdt, talen for damerne fortalte virkelig noget – på en fin måde, maden var helt i top, og sovsen var varm! – Festen holdtes den 28. oktober i Frølund Forsamlingshus.

Den traditionelle juletræsfest holdtes i Tårnberg Forsamlingshus den 16. december, og »Stuen« er mødestedet den 24. januar, hvor der skal spises og skydes til »muggen«. En forårsfest er planlagt til 31. marts.

Det er dog ikke fest og spisning alt sammen. Afdelingen praler også af et gymnastikhold, som træner en gang om ugen. I sandhedens interesse: Der er kun damer på holdet.

KØBENHAVN

Bladet »Udkiggen« bringer bud om et livligt og varieret forårsprogram, hvis første punkt er et besøg den 18. januar i Forsvarskommandoen i Vedbæk. Her vil man blive vist rundt og blive orienteret om organisationen og om Søværnets fremtid.

Den 11. marts vil der blive deltagelse i kransenedlægning i Roskilde Domkirke, og den 15. marts holdes et stort forårsmøde på Flådestation København med foredrag af generalmajor J. Andreasen. Der er i øvrigt planlagt en sejltur i maj, hvor man regner med at møde skoleskibet »Georg Stage«. Afdelingens 65 års jubilæum den 2. juli skal fejres på Bernstorff Slot.

Skyttelavet træner hver 14. dag, og ved juleskydningen i Parkens skydekælder den 12. december var alle afdelingens nonkombattanter (ikke-skytter) inviteret med.

MARSTAL

Kaptajn Helge P. Jørgensen, der er sekretær for afdelingen, fortæller, at der Mortensaften var arrangeret festmiddag for medlemmer med damer i marinestuen. Der var god tilslutning, og der blev danset til klokken 0200. Under middagen rettede formand Ole Galatius en særlig tak for godt kammeratskab til bogtrykker Bendt Albertsen, som uden vederlag havde trykt sange m.m., og til gæsten fra Svendborg afdeling, maskinmester J. Christiansen, som havde skænket to af sine egne marinemalerier til afdelingen. Det ene indbragte et pænt beløb på auktion, og det andet blev ophængt i marinestuen.

Hollandsk flådebesøg i Randers.

I øvrigt har marinestuen fået en ansigtsløftning takket være blandt andet en pengegave fra Marstal Amtssparekasse. Stuens effekter er blevet istandsat og oppudset, og en skibsskrue af metal fra en 180 HK motor, skænket af Ole Galatius, er blevet forsynet med graveret emblem og anbragt på en lakeret plade.

Blandt afdelingens arrangementer omtales en filmaften, hvor alle byens søfartsinteresserede var indbudt til at se og høre om olieforekomster, olieeftersøgning og tankskibssejlad. Eksperten var afdelingens revisor, tidligere inspektør ved Marstal Navigationsskole, Chr. Thomsen.

MØEN

Kasserer Egon H. Petersen beretter, at afdelingens initiativudvalg stod for arrangementer af en stor tombola med fine gevinster i forbindelse med Sankt-Hans-festen, som Foreningen Norden afholdt ved Klintholm Havn. Møenboerne viger heller ikke tilbage for praktiske maritime aktiviteter. En flok medlemmer gennemførte den 8. juli – trods barsk vejr – en fisketur på Østersøen.

Afdelingens traditionelle fregatskydning afholdtes den 20. juli med rekorddeltagelse. 34 mand fyrede løs på fregatten, og dobbelt så mange var mødt op, da der skulle spises. Det foregik da også på sommerens smukkeste dag. Næstformand Tom Sørensen blev fregatkaptein.

I marinestuen i Klintholm Havn samledes man den 28. oktober med damerne til spisning og bal, og samme sted holdtes den 10. december bankospil med 71 deltagere.

Egon Petersen, der var med til at starte Møens Marineforening i 1942, har i februar været afdelingens kasserer i 25 år.

NYBORG

Der går år imellem de direkte bulletiner fra afdelingen, og det er da også i Korsør afdelings »Kompasset«, vi læser, at Nyborg afdeling den 11. december fejrede sit 65 års jubilæum ved en fest i »Den gamle Smedie« med spisning og dans.

RANDERS

I sidste nummer af bladet fortalte vi om tysk og fransk flådebesøg i byen. Denne gang kan vi referere et brev fra Ejnar Christensen, som beretter om et besøg fra 3. til 6. november af tre hollandske ministrygere, »Van Moppes«, »Chömpff« og »Stavermann« under kommando af løjtnant E. H. J. van der Does. Efter den officielle velkomst ved oberst H. Eriksen og borgmester Kr. Gjøtrup, var sidstnævnte vært ved en frokost for officererne, og om aftenen var der cocktailparty om bord. Søndag den 5. november var 22 besætningsmedlemmer indbudt til spisning i marinestuen på Hotel Randers.

Der var også fuldt hus i marinestuen den 2. december til julespisning med deltagelse af damerne. Bagefter bortloddedes otte ænder og andre rare sager, og så blev der danset.

SKIVE

Sekretær Kaj O. Nielsen meddeler, at afdelingen den 27. oktober havde en vellykket ulkeaften i marinestuen i sejlklubbens lokaler. Carl Johan Springborg viste sin

film »Med m/s Labrador til Sydamerika«. Den fik meget stort bifald. Bagefter blev der serveret god mad og gode historier.

SLAGELSE

Månedsbladet kan fortælle om stadig tilgang af nye medlemmer. Afdelingen tæller nu 116 mand. Det oplyses også, at den tidligere omtalte festaften på Antvorskov Kaserne blev en succes, der startede med 260 deltagere til spisning og ca. 150 flere til den efterfølgende koncert af det 53 mands Heeres Musikkapelle. Bagefter spillede halvdelen af dem op til dans. Fra Marineforeningen deltog 30.

Ved en ulkeaften den 19. oktober modtog marine-stuen som gave fra Jan Thaarup, Gentofte, et gammel navnskilt fra en af Søværnets pontoner og fra Ove Andresen et meget gammelt billede af panserkorvetten »Dannebrog«. Af aktiviteter nævnes deuden, at der afholdes en løbende konkurrence i pilespil. Yderligere lyder programmet på ulkeaften den 18. januar, film eller foredrag den 23. januar, generalforsamling den 22. februar og fastelavnsfest den 24. februar.

SØNDERBORG

– Marinestue forude! – varskoer Hans H. Kammann. Afdelingen har oprettet et lejemål i en af Solo-fabrikens ejendomme, Bjerggade 31. Her er det hensigten at indrette en marinestue, og bestyrelsen vil snarest indkalde til et orienterende møde om sagen.

VIBORG

Ved efterårsfesten blev tre kammerater udnævnt til æresmedlemmer, oplyser sekretær Otto Christophersen. De tre var Kristian Vistisen, en af initiativtagerne til afdelingens oprettelse, Kristian Thomsen, afdelingens revisor gennem mange år, og Otto Christophersen, der har været flagbærer og bestyrelsesmedlem i mere end 30 år.

Den 9. december arrangeredes en velbesøgt jule-træsudflugt til Gammelstrup, hvor afdelingen var vært ved gløgg og kaffe.

VORDINGBORG

Sekretær Ivan Nielsen rapporterer, at afdelingen den 29. november holdt generalforsamling i marinestuen på Hotel Kong Valdemar. Blandt de emner, som drøftedes, var muligheden for at låne Marinehjemmeværnets lokaler til visse arrangementer. Det vil nu blive undersøgt.

AALBORG

Afdelingen havde ulkeaften den 11. oktober og det traditionelle andespil den 9. november, fortæller sekretær Christian Thomsen. Til begge arrangementer var der fin

tilslutning. To gange om måneden samles man til skydning og keglespil. Medlemmer, som ikke har været med før, kan få oplysninger ved henvendelse til kasserer Tage Nielsen, telefon 13 90 33.

ÅRHUS

Onsdag den 6. december holdtes julestue i marinestuen på »Den røde Okse«, oplyser sekretær Ole Vestergaard. Her kom mange af medlemmerne med deres familie og var deltagere i spillet om ænder og andre gode gevinster. I pausen serveredes gløgg og æbleskiver.

I den nye sæson skal der tages fat på mange spændende arrangementer.

Fra kasserer S. Thorup Lading er modtaget nogle datoer for runde fødselsdage, blandt andre: 18/1: Viggo F. Johansen, Højbjerg, 65 år. 10/2: K. K. Klaborg, Egå, 50 år. 25/2: Knud Jacob Birthin, Tranbjerg J., 50 år. 23/3: Jens P. Sørensen, 80 år. 27/3: Tage Andersen, Ny Solbjerg, 50 år. 14/4: Gunnar Høisgaard, Højbjerg, 70 år. 26/4: C. J. Christensen, 70 år. – Og i 1979 kan Jørgen Oscar Sørensen fejre sit 50 års jubilæum.

Apropos jubilæum har redaktionen også fået brev fra formand E. Thomasen, der beklager sig over meddelelsen i sidste nummer af »Under Dannebrog« om Århus afdelingens 60 års jubilæum den 17. marts 1979. *Han mener, det er en fejl, idet den lokale afdeling i Århus ifølge de gamle skrifter og vedtægter skal være stiftet den 1. september 1910. Der var endda i Århus yderligere en marineforening, og de to blev sluttet sammen i 1923. Endvidere foreligger et fint udarbejdet jubilæumsskrift fra 1. september 1960, da afdelingen fejrede sit 50 års jubilæum.*

Oplysningen om afdelingens 60 års jubilæum den 17. marts 1979 er modtaget fra Marineforeningens Hovedkontor, og ved granskning af Kommandør Paul Ipsens historiske værk fra 1949, »Marineforeningen i Danmark« afsløres misforståelsen, der kortest kan udtrykkes med brugen og betydningen af ordet »afdeling«.

Den sammenslutning af gamle orlogsgaster, som dannedes i Århus 1. september 1910, fik navnet »Selskabet de danske Orlogsgaster«, senere ændret til »Århus Amts Marineforening«.

Uafhængigt af denne stiftedes den 17. marts 1919 i Århus en lokal afdeling af Marineforeningen i Danmark. De to foreninger arbejdede side om side i fire år, og den 4. maj 1923 vedtog man i Århus Amts Marineforening at slutte sig sammen med Marineforeningens lokalafdeling.

Det er forståeligt, at århusianerne er stolte af at have været tre år foran Marineforeningen med stiftelse af en sammenslutning af tidligere orlogsgaster, og at man ønsker at markere dette ved et 70 års jubilæum den 1. september 1980, men i dette tilfælde er det altså ikke Marineforeningens lokale afdeling, der jubilerer.

Maritim litteratur

Gamle danske skonnerter

Erik Dannesboe, der har været knyttet til Handels- og Søfartsmuseet som museumsassistent, har analyseret danske skonnerter gennem tiderne. Ud over tre kapitler om henholdsvis begrebet skonnert, livet om bord og bevaring af gamle skonnerter er typerne opdelt ret skarpt i 11 kapitler med behandling af lige så mange forskellige rigningstyper. Det fremragende illustrationsmateriale er redigeret af museumsinspektør Henning Henningsen og konservator Christian Nielsen. 96 s., ca. kr. 100,00. Forum.

Skibets kavalkade (II)

Anden del af det smukke billedværk om skibstyper dækker det maskindrevne skibs udvikling gennem 100 år med 75 farvelagte profiltegninger af skibe udført af Stig Bramsen, Otto Frello og Niels Jønsson. Den kortfattede søbre tekst er skrevet af admiral E. J. Saabye. Redaktion Jørgen Lundø og Jette Schmidt. Orlogsskibenes gradvise udvikling er vist på fortrinlig måde. For fragtskibenes vedkommende er der lagt vægt på de aller ældste typer og nogle få af de nyeste. 96 s., stort tværfomat, kr. 105,00. Politikens Forlag.

War in the Pacific

Forfatteren John Winton starter naturligvis med Pearl Harbor-katastrofen og indskyder et enkelt kapitel om retræten i Østen. Men så kommer slaget i Korallhavet, og i de følgende 9 kapitler hamrer amerikanerne løs på japanerne til den endelige sejr. Billedmaterialet er ualmindelig flot og dramatisk. 193 s., stort format, ca. 106,00 kr. Sidgwick & Jackson, London.

Handels- og Søfartsmuseets årbog 1978

Bind 37 i rækken i museets årbøger, redigeret af Henning Henningsen og Hanne Poulsen, supplerer stoffet i Danmarks førende søhistoriske værk med yderligere fire værdifulde kapitler. Erik Gøbel har analyseret de danske kina-fareres sejlruiter i midten af 1700-tallet. Liselotte Myg fortæller om Ærøskøbings maritime miljø, og Birthe Hjort har studeret bjergningsvæsenet i Dragør. Sømanden og tobakken er Henning Henningsens gode folkloristiske bidrag. 190 s., ill., kr. 65,00. Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg.

Sømand og Skibe fra Dragør

Efter nogle års pause foreligger igen en bog om et dansk sejskibscener af søhistorikeren F. Holm-Petersen og kaptajn Kaj Lund. Foruden den store flåde af Dragør-sejlere, der beskrives med data og løbebane, bringes særlige afsnit om byens skippere og redere, om lodseriet, bjergelagene, toldere og smuglere, kadreje, skibsportrætmalere m.m. Illustreret med blandt andet

skibsportrætter fra Dragør Museum og Søfartsmuseet i Troense. Stort indeks over skibs- og personnaavne. 260 s., kr. 89,70. Borgens Forlag.

På havet med danske fortællere

En antologi af danske beretninger (udvalgt af C. Brøndsted) fra oplevelser til havs – dels selvoplevede, dels genfortalte, medens nogle er fantasi eller poesi. Fællesnævneren er, at alle er fremragende fortællere og har kendskab til emnet som for eksempel Jan Olafsson, Karen Blixen, Holger Drachmann og Knud Andersen. 190 s., kr. 69,75. Forlaget Forum.

Jomsvikingerne Saga

Ny oversættelse ved H. Degnbol og H. Jensen af den oldnordiske saga om Palnatoke, Harald Blåtand, Svend Tveskæg og de navnkundige vikinger i Jomsborg. En af perlerne i den klassiske litteratur om Danmarks maritime fortid. 160 s., kr. 60,15. Gads Forlag.

Både og mennesker

En ualmindelig fornem samling stregtegninger udført af den færøske kunstner Fridtjof Joensen. Formålet er at belyse den færøske båd og de folketyper, for hvem den gennem tiderne har været uundværlig – anvendt til fiskeri, grindefangst, kirkefærd, transport af læge og jordemoder m.m. De helsides tegninger er ledsaget af meget korte tekster. Format 38 × 26 cm. Indbundet. Kr. 306,75. Forlaget Estræ, Gotu. I kommission hos Gyl-dendal.

The Naval Gun

Ian Hogg (artillerist og skribent) og John Batchelor (illustrator) står for værket om skibskanonens gennem tiderne og om skibet som kanonplatform. Det drejer sig om en periode på ca. 600 år. Før 1378 var krigsskibet kun et transportmiddel, og efter verdenskrig II havde fly og missiler reduceret skibskanonens betydning. Værket er flot illustreret. 144 s., kr. 143,00. Blandford Press, Poole.

Vinden er vor (I)

Flere og flere gamle sejlførende brugsfartøjer bliver reddet fra tilintetgørelse og sat i fart igen, og Kaj Lund er begyndt at gå på jagt efter dem med kamera og notesbog. En del af jagten har fundet sted ude i rum sø for at få gode fotos af fartøjerne under sejl. Desuden er skibene blevet opsøgt i havn med det formål at få detailbilleder og oplysninger om skibenes renoveringshistorie. For 43 eksisterende sejlere bringes også data, fjernkending og forhistorie. Desuden medtages et kapitel om karakterisering og typebestemmelse af sejskibe. Mange af de 240 fotos er i farver. 160 s., format 19 × 25 cm, kr. 96,00. Borgens Forlag.

